

Nr 224.

Av herr **Holmgren**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statsbidrag till uppförande m. m. samt driften av hem för kroniskt sjuka.

Vårt lands sjukhusväsen är i en del avseenden ganska väl ordnat, men så icke beträffande vården av kroniskt sjuka (frånsett lungtuberkulösa och sinnessjuka). Dessa kunna nämligen antingen icke komma in vid sjukhusen eller, om de inkommit, kunna de icke få kvarstanna så länge som deras sjukdomsbehandling kräver, utan måste utskrivas fortfarande sjuka. De ha då i de flesta fall ingen möjlighet till fortsatt ändamålsenlig behandling.

Av Kungl. Maj:ts proposition (nr 112) framgår, att behovet av att något göres för att råda bot på denna brist i vår sjukvårdsorganisation och bereda de kroniskt sjuka den behandling, som de behöva för sina sjukdomar, allmänt erkännes vara trängande. Den kungl. propositionen avser just att förmå riksdagen till ett första handtag för att sätta i gång en utveckling i gynnsam riktning av sjukvården för kroniskt sjuka.

Jag fruktar emellertid, att Kungl. Maj:ts förslag, om det av riksdagen bifalles, kommer att föra denna viktiga sjukvårdsfråga på sned. Inga betryggande garantier krävas nämligen för att de för vården av de kroniskt sjuka avsedda anstalter, som erhålla statsbidrag, skola vara i stånd att lämna den sjukbehandling, som kräves. Det förutsättes visserligen som villkor för erhållande av statsbidrag, att vården skall stå under tillsyn av särskilt förordnad läkare och att denne läkare även bör ha att vaka över, att hemmet är så anordnat, att garanti vinnes för verklig medicinsk skötsel, men dessa förutsättningar ha i detta sammanhang ingalunda det värde man vid första ögonkastet skulle kunna tro. Departementschefen avser nämligen påtagligen, att statsbidrag skall kunna lämnas till primärkommunerna för hem för kroniskt sjuka, som stå under fattigvårdsstyrelsens förvaltning. Var och en som känner till förhållandena vet, att i de flesta fall dylika anstalter icke komma att fylla de blygsammaste anspråk på effektivitet för behandlingen av sjuka och deras sjukdomar. Vad hjälper det, att en läkare skall finnas anställd? Han kan icke behandla de sjuka med sina två tomma händer. Han skall vaka över, att hemmet är så anordnat, att garanti vinnes för verklig medicinsk skötsel. Javäl, men kan över huvud taget någonsin fattigvårdsstyrelsen i en kommun väntas ställa till förfogande en anstalt, där verklig medicinsk skötsel kan meddelas? Knappast. Icke ens i våra största städer.

Bihang till riksdagens protokoll 1927. 3 saml. 66 häft. (Nr 224—226.)

Skall statsbidraget komma till användning för dylika sjukhem, så lättar det kanske kommunernas fattigvårdskostnad, vilket i och för sig är en förträfflig sak, men föga utträttas därmed för lösningen av den brännande fråga om ordnande av sjukvården för de kroniskt sjuka, som propositionen avser att ge en första lösning. Skall åt de kroniskt sjuka beredas tillfredsställande sjukvård, så måste de placeras på anstalter eller sjukhem eller vad man nu vill kalla det, som äro i stånd att ge dem den sjukbehandling, som deras sjukdom kräver, antingen så att anstalten själv har behörig utrustning eller så att den lägges intill ett lasarett på sådant sätt att dettas behandlingsresurser kunna användas. Det torde sålunda böra vara hälso- och sjukvårdens och icke fattigvårdens organ, som förvalta dessa sjukvårdsanstalter för de kroniskt sjuka.

På grund av vad sålunda i korthet anförts, vågar jag vördsamt hemställa,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag i övrigt, ville besluta att ställa som villkor för erhållande av statsbidrag till uppförande eller drift av hem för kroniskt sjuka, att hemmet är så rustat eller så beläget, att de sjuka tillförsäkras sakkunnig vård och en behandling, som är ägnad att i möjligaste mån återställa deras hälsa och arbetsförmåga.

Stockholm den 12 mars 1927.

Israel F:son Holmgren.